

ВІДГУК

офіційного опонента

кандидата педагогічних наук, доцента

Гагаріна Миколи Івановича

на дисертацію Коваля Микити Сергійовича

«ЦІННІСНА ДЕТЕРМІНАЦІЯ ОСОБИСТІСНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОБДАРОВАНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У ВИЩИХ ПЕДАГОГІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ»,

подану до захисту на здобуття

наукового ступеня кандидата педагогічних наук

за спеціальністю 13.00.07 – теорія та методика виховання

Нові соціальні реалії вимагають якісно нових дослідницьких підходів до проблеми розкриття сутнісних якостей людини, її внутрішнього багатства та утвердження пріоритетів загальнолюдських і культурно-національних цінностей.

Соціально-економічні зміни, реформування системи освіти на гуманістичних та демократичних засадах, створюють умови для творчого саморозвитку, самореалізації майбутніх педагогів в освітньому процесі. Невипадково, у концепції Нової української школи наголошується, що українська школа буде успішною, якщо до неї прийде успішний вчитель.

Безперечно, проблема особистісної самореалізації актуалізується, коли мова йде про ціннісні орієнтири майбутніх вчителів нової генерації, зокрема, обдаровану студентську молодь.

Усвідомлюючи це та враховуючи площину дослідження, дисертант обрав за мету теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови ціннісної детермінації особистісної самореалізації обдарованої студентської молоді у педагогічних закладах вищої освіти.

Здобувач констатує наявність суперечностей між об'єктивною потребою в ефективній ціннісній детермінації особистісної самореалізації майбутніх вчителів та недостатнім педагогічним забезпеченням даного процесу.

Дисертант намагається вибудувати стратегію і тактику наукового пошуку таким чином, щоб визначити та дослідити в першому розділі сутність ціннісної детермінації особистісної самореалізації студентської молоді, передумови її здійснення; компоненти, критерії, показники та рівні особистісної самореалізації

Детальне ознайомлення з матеріалом дисертації, аналіз основних її положень і висновків дозволяють нам констатувати, що автору дослідження вдалося успішно вирішити основні завдання та досягти мети науково-педагогічного пошуку: теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови ціннісної детермінації особистісної самореалізації обдарованої студентської молоді у педагогічних закладах вищої освіти.

Розгортання емпіричного матеріалу дослідження характеризується глибоким аналізом факторів і причин, що сприяють чи перешкоджають ціннісній детермінації особистісної самореалізації майбутніх вчителів.

Отримані результати, відображені в діагностичних зрізах, демонструють, що дослідно-експериментальна робота забезпечила позитивну динаміку підвищення рівнів особистісної самореалізації обдарованих студентів в сучасних умовах.

Змістовні додатки дисертації конкретизують загальний зміст та хід як теоретичної, так і практичної частини дослідження.

Щодо автореферату, то необхідно підкреслити його відповідність тексту дисертації з охопленням усіх складників роботи.

Підсилюють загальне позитивне враження про дослідження розробка та впровадження у освітній процес курсу лекцій «Сучасні підходи щодо ціннісної детермінації особистісної самореалізації обдарованої студентської молоді» та методичних рекомендацій «Ціннісна детермінація особистісної самореалізації обдарованої студентської молоді у педагогічних університетах».

Загалом, дисертація М. С. Коваля відповідає чинним вимогам, що висуваються до кандидатських дисертацій. Вона містить представлені автором для прилюдного захисту наукові положення, а також обґрунтовані й ретельно опрацьовані експериментальні результати. Поставлена мета дослідження досягнута, завдання повністю розв'язано.

Оцінюючи загалом позитивні

1. У параграфі 1.2. «Особистісна самореалізація обдарованої студентської молоді як філософська, соціологічна, психологічна та педагогічна категорія» на с. 69 подано перелік сучасних дисертаційних досліджень щодо психологічних аспектів означеної проблеми, однак, необхідно здійснити детальніше аналіз використаних праць.

2. У першому, теоретичному розділі дослідження, необхідно чіткіше розмежовувати власні та запозичені думки, підкреслюючи у тексті наявний власний внесок дисертанта вставками «на наш погляд», «вважаємо», «на нашу думку», «ми поділяємо точку зору...» тощо.

3. У параграфі 3.1. «Модель ціннісної детермінації особистісної самореалізації обдарованої студентської молоді» доречно охарактеризувати функції розробленої моделі: світоглядна, пізнавальна, адаптаційна, регулятивно-комунікативна, інтегруюча, організуюча.

4. Необхідно узгодити завдання дослідження із загальними висновками, адже у четвертому завданні йдеться про методику реалізації педагогічних умов ціннісної детермінації особистісної самореалізації обдарованої студентської молоді а у четвертому висновку – про діагностику сформованості рівнів особистісної самореалізації обдарованих студентів.

5. Потребує доопрацювання список використаних джерел до розділів дисертації згідно сучасних вимог.

6. У загальних висновках доречно більш детально представити динаміку рівнів сформованості ціннісної детермінації особистісної самореалізації обдарованої студентської молоді за результатами педагогічного експерименту.

7. Необхідно ретельно вичитати дисертаційне дослідження, щоб виправити окремі граматичні, стилістичні та технічні помилки.

Однак, вважаємо, що виокремлені зауваження у результаті опонентського аналізу не знижують актуальності, теоретичної і практичної цінності проведеного дослідження М. С. Ковалю як актуальної, системної, цілісної, завершеної наукової роботи, виконаної в контексті нових наукових підходів до теорії і методики виховання.

Таким чином, дисертаційна робота «Ціннісна детермінація особистісної самореалізації обдарованої студентської молоді у вищих педагогічних навчальних закладах» відповідає чинним вимогам та п. 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 567, а її автор Коваль Микита Сергійович заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.07 – теорія та методика виховання.

Офіційний опонент

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки,
та освітнього менеджменту
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини

М. І. Гагарін
М. І. Гагарін

Підпис доцента Гагаріна М.І. засвідчую:

Ректор Уманського
державного педагогічного університету
імені Павла Тичини

О. І. Безлюдний